

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

Afdeling for Ungdoms- og
Voksenuddannelser

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5302
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20-45-30-44

Svar på spørgsmål 229 (Alm. del):

12-06-2013

I brev af 23. maj 2013 har udvalget efter ønske fra Anni Matthiesen (V) stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål 229:

- "a. Kan ministeren bekræfte, at elever mister deres retskrav om optagelse på f.eks. gymnasiet, hvis eleven vælger at tage 10. klasse på f.eks. en efterskole uden her at tage FS10-prøven – også selvom eleven allerede har bestået 9. klasses afgangseksamen?
- b. Hvis ovenstående retskrav forsvinder ved at vælge 10. årgang uden FS10-prøve, hvad er så af begrundelse for at retskravet fjernes?
- c. Mener ministeren ikke, at f.eks. efterskoler, der tilbyder 10. årgang med en anderledes og mere projektorienteret undervisning, som står mål med FS10, bør retsmæssigt ligestilles?
- d. Mener ministeren at det er rimeligt, at en elev mister retskravet, blot fordi man uddanner sig et ekstra år?
- e. Mener ministeren ikke, at det manglende retskrav kan gøre det vanskeligere for elever, som tager 10. årgang uden FS10-prøve, at blive optaget på en ungdomsuddannelse efterfølgende?"

Svar:

Ad a:

Reglerne om retskrav på optagelse på de treårige gymnasiale uddannelser til stx, hhx og htx fremgår af kapitel 2 (§§ 5-6) i bekendtgørelse nr. 174 af 28. februar 2012. Det fremgår af § 5, at et retskrav forudsætter, at den pågældende ansøger dels er vurderet uddannelsesparat, dels opfylder en række objektive betingelser, herunder at vedkommende har aflagt folkeskolens obligatoriske afgangsprøver efter 9. klasse. Der er ikke krav om, at eleven skal have opnået et bestemt resultat i afgangsprøverne.

Betingelserne for at bevare et retskrav fra 9. klasse, hvis man fortsætter i 10. klasse, fremgår af § 6, der lyder således:

”For en ansøger, som søger om optagelse efter 10. klasse på en folkeskole, en ungdomsskole, en fri grundskole, en efterskole, en husholdningsskole eller en håndarbejdsskole, er det ud over betingelserne i § 5, stk. 1 og 2, tillige en betingelse for at have retskrav på optagelse, at ansøgeren i 10. klasse har modtaget undervisning i dansk, engelsk og matematik og herefter har aflagt enten folkeskolens afgangsprøver eller 10.-klasseprøver i disse fag. En ansøger, der vælger at aflægge 10.-klasseprøver i disse fag, skal for at have retskrav på optagelse aflægge både de mundtlige og de skriftlige prøver.”

Som det fremgår, er det altså en betingelse for at bevare et retskrav fra 9. klasse, at den pågældende også aflægger prøve efter 10. klasse. Det gælder dog kun i fagene dansk, engelsk og matematik, og der er valgfrihed mellem folkeskolens afgangsprøve og 10.-klasseprøven. Der er ikke krav om, at eleven skal have opnået et bestemt resultat i prøverne.

Ad b:

Kravet om prøveaflæggelse efter 10. klasse i de tre fag, der udgør de obligatoriske fag i 10. klasse, har indgået i optagelsesbekendtgørelsen lige siden gymnasireformens start i 2005. Kravet ligger desuden i naturlig forlængelse af det krav om obligatoriske afgangsprøver efter 9. klasse – og om obligatorisk aflæggelse af optagelsesprøve for ansøgere til gymnasiet, der ikke har aflagt disse – som siden er blevet indført med lov nr. 577 af 9. juni 2006. Den efterfølgende prøveaflæggelse er en kulmination på deltagelsen i undervisningen i 10. klasse.

Ad c:

Af de årsager, der er nævnt ovenfor under b, mener jeg ikke, at kravet om prøveaflæggelse i de tre fag efter 10. klasse bør ophæves.

Kravene til, at en efterskole kan udbyde 10. klasse, fremgår af § 2, stk. 4, i bekendtgørelse af lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler):

”Undervisningen på 10. klassetrin kan tilbydes som 10. klasse. Tilbuddet skal stå mål med kravene til undervisningen i de obligatoriske fag, selvvalgt opgave, uddannelsesplan og vejledning i folkeskolelovens § 19 c, stk. 2, 3, 5 og 6. Skolen skal tilbyde prøver i de obligatoriske fag. Desuden skal eleverne deltage i brobygning eller kombinationer af brobygning og ulønnet praktik med et uddannelsesperspektiv efter folkeskolelovens § 19 c, stk. 4. Elever i 10. klasse kan indstille sig til prøver efter folkeskolelovens § 19 f, hvis skolen tilbyder en undervisning i prøvefagene, der står mål med undervisningen i folkeskolen.”

Det er altså bl.a. et krav, at efterskolen tilbyder prøver i de tre fag.

Ad d:

Som det fremgår, mener jeg, at det er et rimeligt krav at stille, at man – for efter 10. klasse at opretholde det retskrav, man ville have haft, hvis man havde søgt om optagelse allerede fra 9. klasse – aflægger prøve i de tre nævnte fag efter 10. klasse.

Jeg skal understrege, at det forhold, at en ansøger ikke har retskrav, ikke behøver at betyde, at ansøgeren ikke kan optages på uddannelsen. Det betyder blot, at det er den gymnasiale institutions leder, der på baggrund af en konkret, individuel vurdering tager stilling til optagelsesberettigelsen.

Ad e:

At skulle optages på baggrund af en konkret, individuel vurdering er i sagens natur generelt vanskeligere end på baggrund af retskrav, idet nogle ansøgere uvægerlig vil blive valgt fra.

Jeg lægger imidlertid vægt på, at elever, der passer deres 10. klasse og går op til de foreskrevne prøver, og som bliver vurderet uddannelsesparate til gymnasial uddannelse, må vurderes at have anvendt 10. klasse på en måde, der gør dem godt rustet til deres videre uddannelse.

Med venlig hilsen

Christine Antorini